

IN MEMORIAM

Engrami • vol. 43 • jul-decembar 2021. • br. 2

Prof. dr
ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ
Beograd, 19.04.1963 - Beograd, 25.10.2021

Prof. dr Aleksandar Damjanović, neuropsihijatar, redovni profesor na Katedri za psihijatriju, Medicinskog fakulteta, Univerziteta u Beogradu, preminuo je 25. oktobra 2021. godine u 58. godini.

U vremenu preispitivanja dometa medicine, ljudskih mogućnosti, vrednosti i morala, u vremenu svetskih naučnih, socio-kulturnih i političkih promena, u godini koja je bila obeležena bez sumnje najvećim medicinskim izazovom na početku XXI veka, godini saznavanja i sazrevanja u svim dimenzijama, napustio nas je dr Aleksandar Damjanović, redovni profesor na Katedri za psihijatriju Medicinskog fakulteta u Beogradu i načelnik Centra “Prof. dr Vladimir Vujić”, Klinike za psihijatriju Univerzitetskog Klinickog centra Srbije, mentor i učitelj. Prof. Damjanović je tokom svog radnog veka bio posvećen životu, ljudima, zavičaju u dušu, ali se nije plašio da zadje u smrt, gubitak, bol, tugu, te je njegov odlazak nakon teške bolesti, u godini velikih prevrata, bio donekle nalik njemu – emocionalan, upečatljiv i bez daha.

Ukoliko na kraju nečijeg životnog

puta može da se podvuče linija i da se stvari saberu, oduzmi i nečiji život, delo, misao i težnja svedu na broj, prof. Damjanović bi i u formalnom smislu (sparam suštine koju je toliko cenio), bez sumnje, bio među retkima. Tokom svojih pedeset i osam godina života, dr Damjanović je čak dvadeset i sedam posvetio radu sa pacijentima prvo kao klinički lekar na specijalizaciji iz neuropsihijatrije u Bolnici “Dr Laza Lazarević”, a potom i kao psihijatar Klinike za psihijatriju, a kasnije i načelnik Odeljenja za afektivne poremećaje, načelnik Centra “V.F.Vujić” i direktor Klinike za psihijatriju. Kliniku za psihijatriju napustio je prerano sa mesta načelnika stacionara Klinike i načelnika Odeljenja za afektivne poremećaje. Prof. Damjanović nesebično je delio znanje prenoseći ono što je i sam prethodno naučio od velikana sa kojima je radio, nastavljajući na najbolji način srpsku školu biološke psihijatrije i psihofarmakoterapije. Posvetio je godine rada sa studentima, stekavši sva zvanja od asistenta do redovnog profesora na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a

predavao je na osnovnim studijama medicine, magistarskim, doktorskim kao i specijalističkim studijama. Tokom svog rada objavio je skoro 300 bibliografskih jedinica, o kojih su čak 6 bile autorske knjige kojima se možda najviše i ponosio.

Prof. Damjanović važio je za eksperta prvenstveno u oblasti biološke psihijatrije (fenomenologija psihotičnih i afektivnih poremećaja, ciljana i specifična farmakoterapija, genetika), uz poseban naglasak na specifične aspekte antipsihotične terapije, kao i istraživanja afektivnih poremećaja. Paralelno sa navedenim istraživanjima i kliničkim radom, rad dr Damjanovića fokusirao se i na filozofske i kulturološke elemente koji svoje mesto nalaze u okviru psihijatrije. Prof. Damjanović bio je angažovan u sprovodjenju složenih dijagnostičkih, terapijskih i preventivnih procedura koje uključuju savremeni, integrativni, multimodalni farmakoterapijski pristup lečenju afektivnih i psihotičnih poremećaja, a učestvovao je u kreiranju i implementaciji prvih farmakoterapijskih vodiča u zemlji. O njegovom životnom putu dodatno govori i to što je bio član Udruženja književnika Srbije. Prof. Damjanović je bio predsednik Stručne republičke komisije za mentalno zdravlje, predsednik Psihijatrijske sekcije Srpskog lekarskog društva, član Uredjivačkog odbora "Engrama", a u jednogodišnjem periodu i urednik časopisa.

Odlaskom prof. Damjanovića Klini-

ka za psihijatriju, psihijatrijska zajednica i srpska medicina izgubile su akademski i intelektualni uzor, ali i mnogo više. Svojom erudicijom, znanjem, ljudskom širinom, spremnošću da razume na pravi i potpuni način duše onih koje je lečio, koje je učio i sa kojima je radio dr Damjanović je ne bez razloga postao vertikalna znanja, autentičnih vrednosti i poštovanja onoga što se oduvek smatralo klasičnom medicinom.

Oni koji su ga poznavali kao prijatelja i kolegu opisali bi ga kao slobodnomislećeg, intuitivnog, u večnoj borbi sa samim sobom i prevazilaženjem onoga što je ograničenje i datost samog života. Bez sumnje bi ga opisali i kao besprekornog dijagnostičara, integrativnog poznavoca medicine, čoveka oštrem i tačnim rečima čiju su uvremenjenost ponekad i nenamerno sputavale samo bogate emocije.

Njegovi djaci opisali bi ga kao okosnicu akademskih vrednosti, jedinicu znanja, merilo onoga što se u medicini, bez obzira na starost, iskustvo, pol i poreklo smatralo oduvek svetim – znanje, posvećenost i odnos prema pacijentima. Prof. Damjanović bio je usmeren u onome što bi se u struci moglo definisati kao malobrojno, dugovečno, kreativno, suštinsko. Iako se sa ove distance ne može reći da mu je budućnost bila saveznik, sigurno mu jeste bila jedini adekvatni savremenik.

I kako biografije harizmatičnih, darovitih, slojevitih i u svakom smislu silovitih ljudi i istih takvih dela ostaju trajne

zabeležbe prilika koje su oblikovale jedno vreme, ali i samu profesiju čiji su bili nosioci ostaje da budemo ponosni i zahvalni na tome šta je i koliko prof. Aleksandar Damjanović pružio studentima, kolegama i srpskoj psihijatriji.

“...ja se spremam da ustanem sa svoje sofe i nekud krenem. Jedino što se u ovom trenutku još samo iskreno dvoumim, da li da se utopim u sivilo praskozorja odlazeći na obližnji dunavski kej ili samo jednostavno nestanem u ništavilu koje predskazuje svaku buduću noć i koja sam ovog ranog jutra proglasio za jedini oblik prostorno-vremenske egzistencije.“

U delu “Dnevnik nesanice” nalaze se biografski podaci, važni segmenti ličnog i razvojnog za personu dr Damjanovića, za kraj ovog omaža još jednom ih deli sa nama.

Neka mu je večna slava i hvala!

Maja Pantović-Stefanović
Srđan Milovanović